

נה א מיי פייט מהל' כל
המקדס הלכה ב סמנ
עשין עקב:
נו ב מיי פייט מהלכות
גירושין הלו טו סמנ
עשין ט טושיע ט"ע ס'
קבץ ספקין ס'
נו ג מיי טע טושיע
האיש טע ספקין ח
כג"ה:
נח ד מיי טע ה' יד
סמנ טע טושיע
האיש ט"ו קמץ ספקין יא:
נש ה טושיע ט"ו קמץ:
ס ו ז ח מיי פייט מהל'
גירושין הלו ד סמנ ט'
טושיע ה' ד סמנ ט'
טושיע ט"ו ס' קבץ
ספקין י:
ס ט מיי טע ופיי
מהל' טושיע וטעין
ה' א ה סמנ עשין ז'
טושיע טע וטושיע ח"מ
(ס' עב ספקין טל) ס'
קלה ספקין א':

גלוין הש"ס

גמ' בין שיטה לשיטה. ע'
לקמן דף ט"ז טוס'
ד"ה י"א ה':

ספקי ר"ד

ת"י הרי זה גיטין והנייר
שלי אינה מגורשת פ'
דכין שהנייר שלו לא יתן
פרותה באור ע"מ
שתחייב לי את הכתב
מגורשת פ' והיא תחזור
וגא הנייר כד ליקים
נתן ואוקיא נתיבא דמתנה
ע"מ לחזורי שמה מתנה:
בעי רמי בר חמא הוי
מוחזקין בטבילה שריא
שלה וגט כתוב עליה והרי
היא יוצאה מתחת ידו מהו
פ' והוא רוצה ליתנה
לאשה ולגרשה בנט
הכתוב עליה ותחורה אפרה
וכתב נתן על הבעל מוטל
לכתוב וליתן ובעי שיהא
הנייר או כל חפץ הכתוב
לכתוב הבעל עליו כמאמר
או דלמא אשה לא ידעה
לאקנויי פ' לא ידעה
לאקנויי דבר שאין טבילה
לתת מתנה גמורה כזה
שחידו לחזור לה ולא
גמרה ואקנויי ליה אלא
כעין שאלה נתנה לו והוא
פסול דבעי ליתן בידה
שיהא החפץ של בעל
ולכא ת"ש אף הוא העיד
על כפר קטן שיהיה
בירושלים והיה שם זקן
אחד והיה מלווה לכל בני
כפר וכתב בכתב ידו
ואחריו חותמים וראו
מעשה לפני חכמים
והכשירו ואמאי הא בעי'
ספר מקנה וליכא פ' בעי'
שלהיה וקנה לו קרקעותיו
וישעבדו לו בספר ויסמור
לו מלפניה הספר כתוב
ולכא אלא לאו משום
דההוא זקן ההוה מקנה
להו"ל ויהיה להו מקנה
והם הכי נמי האשה
ירלמא זקן שאני דידע
לאקנויי אבל אשה לא:

התקבלי גיטין והתקבלי בתובתך מהו. אע"ג דכתבו על
איסורי הנאה כשר היינו משום דיהיב לה מיהא כל
הגט אבל הכא לא יהיב לה אלא בתורת פירעון: ע"ל מנת שתחזירי
אי הנייר בגורשת. בפרק מי שאלחו (לקמן דף עה.) קבצי מ"ש רישא

ומ"ש סיפא ומפרש לשון אחד משום
דסיפא הוי מנאי ומעשה דזכר אחד
והוי מנאי בטל ומעשה קיים דקאכזר
ההוא ליטנא דלומר ע"מ לאו כאומר
מעשיו דמי ואין גט יכול לחול על
שמוחיהו ואו ח"ל להמגרש שאין הגט
שמוחיו לי המזירי יאל' לא סבר
מגרשת ורצא דקאכזר כפ"ק דקידושין
(דף ו:). הילך אחריו זה צמתנה ע"מ
לחזורי לי המזירי יאל' לא סבר
כההוא ליטנא אלא רצא לטעמיה
דמפרש כפ' מי שאלחו משום דהוי
מעשה קודם למנאי וע"ג דבההיא
לחמרו נמי מעשה קודם למנאי לא
דק רצא צמילתיה למינקט המנאי
כמו שר"ך להמנוט ולההוא ליטנא
דמפרש כמי שאלחו (לקמן עה.) משום
דכל האומר ע"מ כאומר מעשיו דמי
לא הוי גט אלא ס' כן החזירנו לנכסוך
שנמקיש המנאי ואו הוי גט מעשה
שנא לידה: **ספר** אחד אמר
רחמנא ורא שנים ושלושה ספרים.
אע"ג דלקמן (דף כ"א.) דרשי רבנן
ספ' לספירת דברים מכל קנסו דרשי'
נמי הך דרשה דהכא ואל"ת היכי
מכשירין כפ' בתרא (לקמן דף סו:) שייך
מקנת הגט וכתבו דרף השני הוה לן
למיפסל כמי דפין משום ספר אחד
אמר רחמנא ולא שנים ושלושה ספרים
כדלמרי' כפ"ב דסוטה (דף י"ח.) כתבה
כמי דפין פסולה ספר אחד אמר
רחמנא כו' ואורי' שני דפוס דסוטה
איירי בשתי תמיכות^א ולקמן איירי
בדף אחד כמי שמועים:
א צריבא דמעורה. מכלן מדקדק
ר' יתכן דר מרדכי דאין לר"ך
גט שמהא כל אות ואות מוקפת
בגט מארבע רוחותיה כדלמך הכא
דמעורה ור"י אומר דאין מכלן ראייה
דהא דקאמר דמעורה^ב היינו רגל'ך
של שיטה לעיונה כג' של שיטה
שמתחיה או ראש ל' כה' או כח'
שלמעה לימנה^ג ומ"מ נראה לר"י
דאין לר"ך ראייה להכשיך דלוקא
כס"ת תפילין ומוחזק צענין שיהו
האותיות מוקפות גויל כדלמך בפרק

הא בעינא ימכתב וליכא כדנירי זהב ולא
כדנירי זהב כדנירי זהב דבולט ולא כדנירי
זהב דאילו התם מגואי יוהבא מאבראי בעא
מיניה רבא מרב נחמן כתב לה גט על טס
של זהב ואמר לה התקבלי גיטך והתקבלי
כתובתך מהו אמר ליה בנתקבלה גיטה
ונתקבלה כתובתה איתיביה התקבלי גיטך
והשאר לכתובתך נתקבלה גיטה והשאר
לכתובתה טעמא דאיכא שאר הא ליכא
שאר לא הוא הדין אע"ג דליכא שאר והא
קמ"ל דאע"ג דאיכא שאר יא אמר לה אין
אי לא לא מאי טעמא אוריא דמוגלתא
הוא^א ת"ר דהרי זה גיטך והנייר שלי אינה
מגורשת על מנת שתחזירי לי את הנייר
הרי זו מגורשת^ב בעי רב פפא^ג בין שיטה
לשיטה ובין תיבה לתיבה מאי תיקון ותיפוק
ליה^ד דספר אחד אמר רחמנא ורא שנים
ושלושה ספרים לא צריבא דמעורה ולי רמי
בר חמא הוי מוחזקים בעבר שהוא שלו וגט
כתוב על ידו והרי הוא יוצא מתחת ידה מהו
מי אמרינן אקנויי אקני ליה או דלמא הוא
מנפשיה עייל אמר רבא ותיפוק ליה דכתב
שיכול להזויריף הוא ולרבא קשיא מתניתין
על הדין של עבד בשלמא מתני' לרבא לא
קשיא^ה בעדי מסירה ורבי אלעזר היא אלא
לרמי בר חמא קשיא לרמי בר חמא נמי
לא קשיא^ו ובכתובת קעקע השתא דאתית
להכי מתניתין^ז (לרבא) נמי לא תיקשי
בכתובת קעקע מאי הוי עלה תא שמע
דאמר ריש לקיש בגמרא הוי מוחזקין בטבילה
בעי רמי בר חמא הוי מוחזקין בטבילה
שהיא שלה וגט כתוב עליה והרי היא
יוצאה מתחת ידו מהו מי אמרינן אקנויי
אקניתי ליה או דלמא^ח (אשה) לא ידעה
לאקנויי אמר אביי^ט ת"ש אף הוא העיד על כפר קטן שיהיה בצד ירושלים
והיה בו זקן אחד והיה מלווה לכל בני הכפר וכתב בכתב ידו ואחרים חותמים
ובא מעשה לפני חכמים והכשירוהו ואמאי הא בעינא^י ספר מקנה וליכא
אלא לאו משום דאמרינן אקנויי מקנה להו אמר רבא ובאי קושיא דילמא
זקן

הא בעינא מכתב פתוחי חותם: מגואי. מכה הרוסא צאמו לך
שהלואה בולטת בו אבל לך דוחק מאכזרי והיא בולטת מגואי: הא
ליכא שאר לא. דמקום גט כמי למיכתב לה מתנה גמורה משום גירושין
ולא לשם פירעון דכמי ונתמי':
והנייר. כל הנייר אינו מעבד לעצמי:
אינה מגורשת. דכין להנייר שלו לא
נתן לה כלום דנמלאו אומיות פורחות
בזארי: הרי זו מגורשת. ותחזיר
דמתנה ע"מ להחזיר שמה מתנה י:
נייר שצין שיטה לשיטה. שלי מהו:
דמעורה. מעורה במקלם שהיו בו
אומיות ארוכות המגיעין משיטה לשיטה
כרשאי כל מינה ומינה: ואפי' הוא.
העבד: יולא מסתם ירה. שהציטמו
לפנינו ואמרה בעלי נתן לי העבד
הזה וגירשני בו כדמתן במתני' ונתן
לה העבד: מהו. מי מיהימנה בלא
עדי מסירה הוואיל ועכשיו הוא צמטמה
או דילמא הוה מנפשיה אזל: להודייף
הוא. דילמא מנאה הוה צמטמו
ומתקמיה ודל כתיבי: **צעדי מסירה.**
שקראוהו: ור' אלעזר היא. דלמך
אי אפטר לגט בלא עדי מסירה:
אלא לרמי בר חמא קשיא. דבעיא
דידיה דליכא עדי מסירה היא:
כסודם קעקע. אינה נמחקת עולמית:
הגודרות. צממות על דלות אלן
(במבדל ג:). אין להן חוקה. אלס
שחפסן אינו יכול לטעון לצעליהם
מכרתם לי דליכא למימר מעלמך
הלכו אלנו: והרי היא יולאה מסתם
ידו. שהוא בלא לגרשה: לא ידעה
לאקנויי. לא גמרה ומקנייה דבר
שאין צלמה לתת מתנה גמורה ולא
גירשה אלא בשלה ואין צענין ונתמי':
אף הוא העיד. רבי יהודה על כפר
בגט צענין עדיות: ה"ג והא בעינא צבא
מקנה וליכא. שהמקנה לר"ך לכתוב
את השטר שדי ממורה לך דמההוא
קרא נפקא לן כפ"ק דקידושין (דף כו:).
אלא אלן. ש"מ כי מקני ליה שפיר
דמי ואף על גב דאין צדעמו של
נתן שיעכזנו המקבל אלנו:
זקן

א) [מוספתא פ"ב] לקמן
ע"ה. ב) [פוסטא י"א].
ג) [נעיל' ט: וי"ט]. ד) ר"מ
מ"י. ה) [מבנות מדי כ"ב
לו. ו] כפ"ל מ"י. ו) [מדינת
פ"ג מ"ג. ח] [דברים כד].
ט) [סוכה מא. ע.]. י) [עיל
י"ט. יא] [דברים כד].
י"ג [ג' מגיל דור,

תורה אור השלם

1. וישעו את ציץ נזר
הקדש וזהו קדוה ויתבנו
עליו מכתב פתוחי חותם
קדש ליי שמתן לו ל
2. כי יקח ויהי אשך
בעלגה ויהי אם לא
המקא חן בעיניו כי מקא
הה ערות דבר וכתב לה
ספר ברייתא ונתן כקד
ושלחה מבית:
דברים כו א
3. וקאק את ספר
המקנה את החותם
המקנה והחוקים ואת
הגלוה: ירמיהו לב יא

מוסף רש"י

והנייר שלי. לא יהיה לו
ולא מרדכי, וממנה אמר
ומן צדקה (לקמן עה.)
הגודרות. כהמה קמט על
ס' במבדל ג) מדינת אלן
(כתובות פו) גודרות אלן
וכל דבן המהלך דכרס
ובחוקים (רשב"ם ב"ב
לו.) אין להן חוקה. אין
החוקים כהם יכול לומר
לקמן כו ב' דיד, שמה מלאן
והשטר כתיבו לפי שדין
לכל כסדות (כתובות פו:
וכע"ז רשב"ם טו.)

מוסף תוספות

א. של קלף. מוס'
הא"ש. ב. (ד' לט"א) לאו
"עצרי" שנוגעת זו לזו,
אלא. רשב"ם. ג. אכל
אינה נוגעת במכתב
כמלא נימא וכן אבל לפי
פירשי דל כדבר רב"ם
דיל מברא. דשב"ס.
ד. ומתני' נתן חותבין על
כל דבר המתקיים אפי' על
עלה של זית. מוס' הא"ש.
ה. אם שם בה חותל.
ו. דאבטורין
מוס' הא"ש. ז. דאבטורין
לוי' לר"ל לאשמענין
גודרות. מוס' הא"ש.
ח. ושמה קניינו רבו.
ט. אצל חברו.
י. ויאמר של זה אני.
יא. [ד' ובגודרות
דמי. י"ג. אבל ליכא
לפורשי דלא ידעה לאקנויי
כלל דמי איכא למימר
שלא היא ממכרה ממכר.
י"ד. ומשום הפקר
ביד הפקר וא"כ כי לא
ידעה לאקנויי מאי. רשב"ס.
י"ה. מדקתני כתיבא. ר"ן
לקמן כ"א. ד"ה אלף.
י"ו. ופשיטא לי' דעל
קלף שלו ה"י כתוב. דאל"כ
מה אסודותי דר' יהודה
בן בבא. מוס' הא"ש.
י"ז. הא לאו הכי, גביא
מן דינא. רשב"ס. וכיון
דאיכא שטורא הא איכא
קלא אע"ג דליתיב שטר
מקנה. ר"ן. י"ח. שדור.
י"ט. בעידי. מוס' הא"ש.
י"ט. ספרי דחוקן. מוס'
הא"ש. י"א. וראו בעין
ספר מקנה כיון וליכא זדוי.
רשב"ס.

ע"פ ע"ה ש"י ז"ל. דוקא עלה של זית וכו' וכו' אלא כו' דמתקיים כדמילא
במסכתא פ"ב ה"ה) על ענה של זית ומכאן ולעמ' וכל דבר שהוא של
קיימא כשר אצל ענה של כרשין וכללים ועלה ורדים ועלה ידקות
וכל דבר שאינו של קיימא פסול: יצא זה שמהוסר בתיבה קציצה בו'
פ"י רבינו שמואל דוקא בצעלי חיים או

כ"ג א מ"י פ"א מ"א ג' יונישין
ה'ו' א סגמ פ"א נ' טושי"ע
א"ה"ע ק"י ק"ד סעיף ג' ג'
ויו"ד פ"י ר"ק סעיף ט"ז:
כ"ב א מ"י פ"א מ"א מ"ג'
ונישין ה'ו' א ה'ו' ג'
סגמ פ"א:
כ"ג א מ"י פ"א מ"א ג' יונישין
ה'ו' א סגמ פ"א נ' טושי"ע
א"ה"ע ק"י ק"ד סעיף ג' ג'
ע"ה מ"י פ"א מ"א ה' ה' ו'
סגמ פ"א טושי"ע א"ה"ע
י"ט ק"ד סעיף ד':
ע"ה מ"י פ"א מ"א ה' ה' ג'
סגמ פ"א טושי"ע א"ה"ע
סעיף ג':
ע"ה מ"י פ"א מ"א ה' ה' ג'
סגמ פ"א טושי"ע א"ה"ע
סעיף ג':
ע"ה מ"י פ"א מ"א ה' ה' ג'
טושי"ע א"ה"ע א"ה"ע סעיף
ד':

מוסף תוספות

- א. אבל בתלוש לא דכיון
הדלוש הוא לא הוא מחוסר
קציצה ויכול ליתנה לה כמות
שהיא, וכיון שכן כי גאון
מינה מר"ו לא מיפסל אבל
במחבור לקרקע ספני שאי
אפשר ליתנה לה אלא
בקציצה מקי"מ מחוסר קציצה
ובעל חיים נמי דרמו
לקחו"ס קציצה. ד"ן.
ב. אהו א כחך סגמ
כלום. מ"ס
ג. משמע דאי חבר ל'
לענין הוי"ב לא הור"ס
דפסול חתשנין ל"י מחוסר
משעה א"פ שמינה מחובר.
מ"ס ה"ה"ס. ד. וא"פ
מ"ס ה"ה"ס ככאבי מ"ט
רבו"ח הדתי"א קמ"ל. מ"ס
ה"ה"ס. ו. וא"פ שמינה מחובר
ב"ה. מ"ס ה"ה"ס. א. או
בהבדלה. מ"ס ה"ה"ס.
ז. נגון פעליה או שיש
דבר מפסיק בין העניין
לקרקע. מ"ס ה"ה"ס.
ח. כלל ופרט. מ"ס ה"ה"ס.
ט. והו"ל לומר ספר
דוקא. מע"ה. ה' הו"ל
כלל ופרט וכלל ודרישין רב
הפרט, מה ה"ה"ס פ"ה"ס רב
שאין בו דבר חיים ואינו אוכל
אף כל דבר שאין בו דבר חיים
וכו'. ר"מ קמ"ה. א. דלא
משמע מחוב בדי"א דרישין
כלל ופרט וכלל. מ"ס ה"ה"ס.
ב. לר"ן ענין הפרט. מ"ס
ה"ה"ס. ג. א"פ
דאיטורין לדרשה ולשמה.
מ"ס ה"ה"ס. ד. דאין
סגמון ענין סגמון. מ"ס
עיונין טו: ד"ה כמ"ה.
ו. סבכתי"א משנה תגרי"ה.
ז. לא בחליצה. מ"ס סו"ס כ"ד:
ד"ה כמ"ה. ט. וקצת
תימה דלא נקט אותם (קדושין)
לענין חליצה ק"ד דרישה
דוכתב דהוא רבנן ר"ל
דנקט וכו'. מ"ס סו"ס א.
י. וראה שני דוגמאות
בת"ס עיונין טו: [ג].
י"א. שיהיה בתו של שם
מ"ס סו"ס כ"ד: ד"ה ע"ה.
י"ב. שם. מ"ס ה"ה"ס.
י"ג. מ"ס ה"ה"ס.
י"ד. א"כא לומר רב"ט.
י"ה. ו"י מ"ה"ס י"א.
י"ו. דלא קאמר ל"א
משמע לחו"י. מ"ס ה"ה"ס.

לא אפשר למקיימה. דשיק במנות ואינו ראוי לחבל בו ואם חבל בו
יזאל לחיות בראשי אצרים אלמלא אינו ראוי לחבל בו: ספר. משמע
ק"פ: ופסל זה מכל מקום. מללא כתב ונתן ספר כרימות צידה:
אף כצד כספרי. משמע יתכונ יתכונ משמע יתכונ יתכונ יתכונ יתכונ
לה דומיא דקלף הוא דרבי: השפא
דכסיי ספר. אין זו אלא וכתב ספירת
דברי כרימות ועל כל מה דבעי
לכתוב: ופסל זה מאי עבדי ליה
לדידה לא לאיטורין לרבות כל דבר
שהרי לא קבע הכתוב דבר לכתיבתו
ומונתן ספר כרימות שמעיין: ואינה
מפגרת כספרי. אם אמר לה הילך
פרוטו והתגרשי לי זה: אקיש ויאיש
לפניו. כדמכיל ו"א הוי"ה ו"איש
אחר: הוי"ה. קידושין שמהוה כן
עלמה לבעל: מספר כרימות. מדמקן
כרימות לספר: דבר הכותב. אלא
יחא זו תנאי המקשן יחד אלא
תנאי הכותב ומבדיל ביניהם: לעולם
אין זה כרימות. שהרי כל ימיה קשורה
בו: מנדה כרימות. דמאי למיכתב
ספר כתי: בתנאי' אין כותבין
במחבור. דכתיבי' וכתב ונתן ספר
מחוסר קציצה: כצד על המחבור
גמי. פ"ד ה"א אמרת אין כותבין:
נייר המחבור. יכול לחזור ולמחקו עד
העדים ולכתבו ויעביר תנאי שהיה
בו ולא המחבור מילתא דלא עדים
נמי על המחבור חתומים. וכן דיפתרא
אין מחק שלו ניכר ובגמ' מפרש מאי
דיפתרא: והכתיבי' כותבין. בגמ' י'
מפרש לה: גמ' והוא ששיי. סיפא
דקמי כשר והוא ששיי מקום חתום
וכתבו לאחר תלישה: סורף. ג' ו
של שטר מקום האיש והאשה והזמן:
ור' אלעזר היא. ממתי' דקצי"ט כתיבה
צמלוש דרישין וכתב דרש"ט אכתב
הגט ולא חתמתי עדים רבי אלעזר
היא לאחר חתימת הגט אינה מן
המורה אלא מפני מיקון העולם
הילך וכתב דקרא אכתב הגט קאי:
חסמו שנינו. צמיפא דמתי' תלשו
חתמו ונתנו לה כשר ואע"פ שכתב
כולו צמלוש דכי כתיב וכתב דקרא
אחתימת עדים שהיא עיקר ור' מאיר
היא: דשקול ליה. כלוליה ענין אמן
כאן מחוסר קציצה ואין למוש שמה
ישבר חתום וימן לה החתימה והיא
ליה קציצה דלא מפסיד ליה לענין:
דשקיל

לא אפשר למקיימה. דשיק במנות ואינו ראוי לחבל בו ואם חבל בו
יזאל לחיות בראשי אצרים אלמלא אינו ראוי לחבל בו: ספר. משמע
ק"פ: ופסל זה מכל מקום. מללא כתב ונתן ספר כרימות צידה:
אף כצד כספרי. משמע יתכונ יתכונ משמע יתכונ יתכונ יתכונ יתכונ
לה דומיא דקלף הוא דרבי: השפא
דכסיי ספר. אין זו אלא וכתב ספירת
דברי כרימות ועל כל מה דבעי
לכתוב: ופסל זה מאי עבדי ליה
לדידה לא לאיטורין לרבות כל דבר
שהרי לא קבע הכתוב דבר לכתיבתו
ומונתן ספר כרימות שמעיין: ואינה
מפגרת כספרי. אם אמר לה הילך
פרוטו והתגרשי לי זה: אקיש ויאיש
לפניו. כדמכיל ו"א הוי"ה ו"איש
אחר: הוי"ה. קידושין שמהוה כן
עלמה לבעל: מספר כרימות. מדמקן
כרימות לספר: דבר הכותב. אלא
יחא זו תנאי המקשן יחד אלא
תנאי הכותב ומבדיל ביניהם: לעולם
אין זה כרימות. שהרי כל ימיה קשורה
בו: מנדה כרימות. דמאי למיכתב
ספר כתי: בתנאי' אין כותבין
במחבור. דכתיבי' וכתב ונתן ספר
מחוסר קציצה: כצד על המחבור
גמי. פ"ד ה"א אמרת אין כותבין:
נייר המחבור. יכול לחזור ולמחקו עד
העדים ולכתבו ויעביר תנאי שהיה
בו ולא המחבור מילתא דלא עדים
נמי על המחבור חתומים. וכן דיפתרא
אין מחק שלו ניכר ובגמ' מפרש מאי
דיפתרא: והכתיבי' כותבין. בגמ' י'
מפרש לה: גמ' והוא ששיי. סיפא
דקמי כשר והוא ששיי מקום חתום
וכתבו לאחר תלישה: סורף. ג' ו
של שטר מקום האיש והאשה והזמן:
ור' אלעזר היא. ממתי' דקצי"ט כתיבה
צמלוש דרישין וכתב דרש"ט אכתב
הגט ולא חתמתי עדים רבי אלעזר
היא לאחר חתימת הגט אינה מן
המורה אלא מפני מיקון העולם
הילך וכתב דקרא אכתב הגט קאי:
חסמו שנינו. צמיפא דמתי' תלשו
חתמו ונתנו לה כשר ואע"פ שכתב
כולו צמלוש דכי כתיב וכתב דקרא
אחתימת עדים שהיא עיקר ור' מאיר
היא: דשקול ליה. כלוליה ענין אמן
כאן מחוסר קציצה ואין למוש שמה
ישבר חתום וימן לה החתימה והיא
ליה קציצה דלא מפסיד ליה לענין:
דשקיל

תורה אור השלם

- 1. כי יקח איש אשה
ובעלה ויהיה לו אחיזה
ועבדין בניו וקצת בה ערוה
דבר וכתב לה כשר בריית
ונתן בידה ושלחה מביתו:
דברים כ"ד א

גליון הש"ס

גמ' מ' שאינו מחוסר. כשן
ע"ה מולין דף קל"ה ע"ה: שם
ורבנן א' כתיב פה. ע"ה
סו"ה דף טו ע"ה: שם כתבו
על חיים של עניין נקוב. ע"ה
לעיל דף ז ע"ה מוד"ה עלין
נקוב:

מוסף רש"י

ספר. ומכאן לא ספר כרימות,
ספר משמע ק"פ כתיב
(יכתיב) לו ואין כתב על
הספר צדו, והדי קרי לה
מגילה, כדמכיל ספרי ש"ה
המלך את המגילה (ש"ב)
מ"ס. מ"ס לרבות כל דבר.
לכתבו עליו נגון לוח עץ
ועלה זית (סו"ה כ"ד). וכתב
לה מכל מקום. דמאי
למכתבו ונתן בידה ספר
כרימות (ש"ס). אי כתיב
בספרי. אי הוה כתב וכתב
לה ספר כרימות כספרי,
כדקאמרת. דלמי ק"פ ק"פ
הוא (ש"ס). השתא דדתיב
ספר. אין זה ק"פ וכן
הכתוב מדבר שיהא אכתב
עליו, אלא דברי ספרי
ספר, לפי שכתב דברי ספרי
לדבריו שיהיו כותבין ומתקין
צויהם (ש"ס) והכי משמע
ומכאן לה דברי כרימות, אלא
לא קבע לו מקום לספרי,
וממילא משמע בכל מקום
שילכה יתכונ (ש"ב).
ורבנן האי וכתב מאי
עבדי ליה. כיון דספרי לאו
ק"פ הוא, ה"א וכתב לה
לא לאיטורין לרבות כל דבר,
דמכיל מתי' ק"י יתבד דבר
למכתבו דלאיטורין לאשטקין
שכל דבר כתיב (סו"ה כ"ד).
ולמה ליה למכתבו ונתן בידה
כל דבר, למכור ונתן לה ספר
כרימות (ש"ב). ואין לה
מתגרשת בספרי. למה לה
כסף לשם נישואין ולמה
הכי את מתגרשת על דרך
שנתן בקדושין ואלה הרי את
מקדשת לו (סו"ה כ"ד). ועי'
ש"ב. ור' אקיש וציאה
להייה. ויהא עמי ואלה
והיה לאש אחר (ש"ב). הייט
קדושין (ש"ב).
הפסוק בפרש דבא.

גמי והיני ש"י משמע דדבר מועט לא חשיב מחוסר קציצה:
אלה מה שצפרטו ו"ל ונתן חזר וכלל א"ע"ג א' דלא מיימי אלא כללוא קמא הכי נמי אשכחן צ"פ"ק דקידושין (דף כא): מרצע אין לי אלא מרצע
מנין לרבות הסול וכו' מ"ל ולקחת כל דבר הניקח צד ולא מיימי צדרייתא כללוא צמרא ונסוגיא דהסמ מוכח דכלל ופרט וכלל קא דריש
ומת בלזנו חזר וכלל: ב"ה ספר דבר שאין בו רוח חיים. לא בעי למימר מה ספר דבר הבא מצ"ח כו' לאפקוקי עולה וצולל ופיניקס אף
ד"ב צ"פ"ק דקידושין (דף ט). גבי הענקה אמרי' דאי כתיב אלא דוקא צ"ח אין אצל גדוליה קרקע לא שמה לא חשיב כל ק"ד חשבו צ"ח
הבא מצ"ח כנוי דכל בעלי חיים ועוד דהכל כפי מה שדומה להכחם צ"ב נקוט בכל א' ענין הראוי לו דצ"פ בכל מעשרין (עיונין דף טו):
נקט פרי וגידולו קרקע ונסוכה (דף יא): מה חגיגה דבר שאינו מקבל טומאה [וגידולו מן הארץ] (ואינו אוכל): בכתובה מתגרשת.
א"י ומכאן לה כתיב אחד דרשינן וכתב לה לשמה ומוכחז אחרינא כתיבה מתגרשת ומלה לה ולא לה ולצמרתיה: ואינה מתגרשת בבבא.
הן דרשה לרצ"ה אצל לאכי נפקא ליה דאינה מתגרשת כספרי מסכרלא דאימרו כסף מכניס כו' ו"מ ו"מ לאיטורין לרדייה נמי וכתב למעוטי
טלילה (ה"ה) מועט טלילה מספר כותמה היינו דרשה דר' יוסי הגלילי י"ו ונקט לה לפי שהיא פשוטה וכן רגיל בצמנה דוכתי' (ס"ו) ש"ל תלבי
צ"ב אבך ועולם אין זה ברייתו. תימה הא אם מת אשה או אם מת לא חשיב מו בית אשה כדמקן בשותפין (גמ' דף טו).
קונס לזימך שאיני נכנס שדך שאיני לוקח מת או מנך לאחר מותך ויש לומר דכל יוצאי חלצו קרוים בית אצו ואפילו שמת כדכתיב
(בראשית לה) שבי אלמנה בית אבך גמי ממך י"ו וכבר מת י"ו אשה כדמכיל קראי' (כ"א):
ורבי יוסי הגלילי מברר ברייתו בו'. קשה לרבינו תוס' דצ"פ המגרש (לגמן פג): קאמר על רבנן דרבי אלעזר בן עזריה דכרת כרימות לא
דרשי ור' יוסי הגלילי הוא בכלל רבנן דהתם ויש לומר דלא דרשי כרת כרימות להיא דרשה דהתם ולא בעי למימר דלא דרשי כלל כ"א:
ענין

אין מחק שלו ניכר ובגמ' מפרש מאי
דיפתרא: והכתיבי' כותבין. בגמ' י'
מפרש לה: גמ' והוא ששיי. סיפא
דקמי כשר והוא ששיי מקום חתום
וכתבו לאחר תלישה: סורף. ג' ו
של שטר מקום האיש והאשה והזמן:
ור' אלעזר היא. ממתי' דקצי"ט כתיבה
צמלוש דרישין וכתב דרש"ט אכתב
הגט ולא חתמתי עדים רבי אלעזר
היא לאחר חתימת הגט אינה מן
המורה אלא מפני מיקון העולם
הילך וכתב דקרא אכתב הגט קאי:
חסמו שנינו. צמיפא דמתי' תלשו
חתמו ונתנו לה כשר ואע"פ שכתב
כולו צמלוש דכי כתיב וכתב דקרא
אחתימת עדים שהיא עיקר ור' מאיר
היא: דשקול ליה. כלוליה ענין אמן
כאן מחוסר קציצה ואין למוש שמה
ישבר חתום וימן לה החתימה והיא
ליה קציצה דלא מפסיד ליה לענין:
דשקיל

א' אלו כ"ל דהו"ל פלג וכלל ונתן וכו'. ועי' תוס' ד"ה תלמוד למר:

